RAADSADVIESCOMMISSIE ROERDALEN 6 september 2022

MOLENS MAKEN ZIEK

Ik ben Chris Vleugels en woon samen met mijn gezin vanaf 1999 in Montfort. Ik ben medisch specialist, namelijk psychiater en daarnaast jurist. In de stuurgroep Doordachter Duurzaam beheer ik de portefeuille gezondheidseffecten van de mega-windturbines.

Allereerst wil ik uw aandacht vragen voor het gezondheidseffect dat de voorliggende kwestie letterlijk en figuurlijk zo immens, zo massaal, zo overweldigend en zo groot is dat niemand deze zaak kan bevatten. Anders gezegd, de mega-windturbines van tenminste 250 meter hoog zijn te groot voor ons brein. De plannen voor mega-molens en de molens zelf leiden tot angst en onrust die we niet willen ervaren en dus afweren. Dat afweren doen we als volgt. We bagatelliseren de kwestie ("och het zal wel meevallen"); we ontkennen ("ik krijg daar toch geen last van"); we leggen de angsten buiten ons zelf ("die tegenstanders van de mega-molens zijn bang, waar maken die zich druk om"); we overdekken door het tegendeel ("de windmolens zijn goed voor het milieu"); we verlammen ("ik kan er toch niks aan doen"); we rationaliseren alles weg ("ze leveren ons toch € 200.000 per jaar op"); én we geloven in illusies ("na het haalbaarheidsonderzoek kunnen we nog alle kanten op"), nee dus. Uiteraard wordt draagvlakmeting wezenlijk beïnvloed door deze ontkenningsmechanismen, die veelal pas helemaal verdwijnen als de mega-turbines er staan, maar dan is het te laat.....

Ik wil u meenemen in de gezondheidseffecten van de 3 of 4 (??) megawindmolens van 250 meter hoog die op 400 of 550 meter (??) van woningen worden geplaatst. Van groot belang is dat er niet of nauwelijks gegevens beschikbaar zijn over de effecten van windturbines van deze onvoorstelbare hoogte. Voor de goede orde: in Nederland staat er pas één zo'n megawindmolen, namelijk op de Maasvlakte, ver weg bij de bevolking van Rotterdam. Vraag is overigens of de raadsleden en het College de ontmoeting met die zeemolen aandurven voordat besluiten worden genomen. Dan krijgen we eens een andere foto in 'Roerdalenbericht' dan de zoveelste foto van de 'klein-geluks-uitkijktoren van Reigersbroek'.

Landmegamolens bestaan niet in Nederland. Praktisch alle onderzoeken naar gezondheidseffecten zijn internationaal en betreffen kleinere turbines veelal op grotere afstand tot de omwonenden. Samengevat komen deze onderzoekingen erop neer dat er aanwijzingen en ook wetenschappelijke bewijzen zijn voor fors nadelige gevolgen van die molens. Genoemd worden gezondheidsschade door geluidhinder en slagschaduw, stress en depressie en toegenomen kans op beroertes, hartinfarcten, zwangerschapsvergiftiging en vroeggeboorte. Ook worden verbanden gelegd tussen de blootstelling aan de van de wieken loslatende chemische stoffen en aantasting van ons immuunsysteem, waardoor de kans op ernstige infecties vooral bij kwetsbare en oudere mensen toeneemt. Trillingen en bromtonen (hoorbaar of niet) kunnen leiden tot slapeloosheid, concentratieverlies, hoofdpijn, oorsuizen en spanningen. Blootstelling van jonge kinderen aan geluid kan bijzonder nadelige gevolgen hebben voor de taal-, spraak- en leerontwikkeling. In overheidsdocumenten van Ministeries en RIVM worden nadelige gezondheidseffecten nauwelijks onderkend en acceptabel geacht. Tegelijkertijd echter wordt aangegeven dat nader onderzoek nodig is naar mogelijke nadelige gezondheidseffecten, dus kennelijk is men niet zeker van de zaak.

Bezwaren van artsen tegen turbines te dicht bij de woonomgeving zijn legio. Na inspraak van artsen in Ijburg legde de Amsterdamse gemeenteraad de wethouder op om bij elke locatie die in beeld komt uitdrukkelijk aan te tonen waarom die locatie géén onaanvaardbare risico's meebrengt voor de

gezondheid. Dit betrof molens van minstens 146 meter hoog op 350 meter van de woningen. De Wereldgezondheidsorganisatie merkt op dat er voor geluid geen duidelijk bewijs is voor een aanvaardbare en uniforme veilige afstand tussen windturbines en woonwijken, omdat geluidsoverlast van meerdere factoren afhankelijk is, zoals de hoogte van de turbines. In Denemarken, een land waarmee we ons -ook op het gebied van de gezondheidszorg- graag vergelijken, geldt een minimumafstand van 4 keer de tiphoogte.

Dames en heren, we kunnen niet anders concluderen dat het in gang zetten van het voorliggende megaturbineproject zo dicht bij de samenleving van Montfort beschouwd moet worden als een ongehoord medisch experiment op onwetende mensen en zonder veiligheidswaarborgen. In de medische wereld geldt de regel 'in dubio abstine': bij twijfel niet doen. Ik heb mijn inspraak voorgelegd aan twee huisartsen. Beiden zijn duidelijk tegenstander van het voorliggend besluit. De in Montfort woonachtige huisarts, dhr. René Theunissen onderschrijft letterlijk mijn stellingname en argumentatie. De huisarts van Montfort, dhr. Paul Weijers, is op medische gronden tegenstander van het voorliggend plan, zolang er geen goede onderbouwing is én zolang daadwerkelijke ervaring met megamolens op land ontbreekt.

Op onze raadsleden rust de grote verantwoordelijkheid om wel of niet te besluiten tot een medisch experiment op onze inwoners.

Dank dat u kennis heeft genomen van deze harde realiteit.

mr. C.M.M. Vleugels, psychiater
[redacted]

Bronnen:

www.rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid
www.windwiki.nl
Onderzoek afstandsnormen windturbines, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 19 april 2022